

Tekst 1

Maar er is nog een reden om altijd vriendelijk te blijven. **Je weet namelijk nooit wanneer je een keer een gunst nodig hebt.** Als je boos bent, kun je geneigd zijn om voor eens en altijd met iemand af te rekenen. Maar het leven kan raar lopen.

Wat is de belangrijkste zin in bovenstaande alinea?

Tekst 2

Je kunt er dieren verzorg. Je kunt ze voeden, borstelen en hun stal schoonmaken. Maar je kunt er ook veel leren. Meestal is er wel een medewerker die je van alles over de dieren kan vertellen. En bijna altijd staan er speeltoestellen, zoals glijbanen en schommels.
Kortom: er is genoeg te beleven op een kinderboerderij.

Wat is de belangrijkste zin in bovenstaande alinea?

Tekst 3

Het idee dat roofdieren bang zijn voor mensen, is achterhaald. Die beesten zijn daar veel te slim voor. Grote vleeseters zijn hoogontwikkelde dieren die snel leren. Lynxen bijvoorbeeld leven met gemak in streken waar zich veel mountainbikers en skiërs ophouden, doordat ze snel ontdekken dat ze van mensen geen kwaad te duchten hebben. In Zürich leeft zelfs een lynx in een stadspark!

bron: Examen NE 2008-I tekst 1

Wat is de belangrijkste zin in bovenstaande alinea?

Tekst 4

In landen als Zwitserland en Frankrijk krijgen boeren van de regering compensatie voor elk verloren schaap. Maar is dat nu wel zo verstandig? **Zou het niet beter zijn de schade door aanwezig wild te laten betalen door mensen die komen genieten van de natuur in andermans achtertuin?** De honderdduizenden toeristen die jaarlijks intensief van de Alpennatuur gebruikmaken en maar wat graag een beer, een wolf of een lynx in het wild willen zien, kunnen voor een overnachting best een euro groenheffing betalen. Die euro gaat in een lokaal particulier natuurfonds. Tien eurocent per consumptie meer in een bergrestaurant vol natuurliefhebbers levert ook een mooi bedrag op. Met zo'n groenfonds maak je zichtbaar dat natuur geld kan opleveren. Een wolf die al te grote schade aanricht, kun je laten schieten door een rijke Amerikaan of Italiaan. De opbrengst van dit jagersgenot kan weer in het potje voor kwetsbare lokale natuur.

bron: Examen NE 2008-I tekst 1

Wat is de belangrijkste zin in bovenstaande alinea?

Tekst 5

De overheid moet alles op alles zetten om het gemeenschapsgevoel te versterken.

Dit

zouden ze kunnen doen door bijvoorbeeld het belang van onderlinge solidariteit in de Nederlandse samenleving te benadrukken. Volgens geluksdeskundigen speelt het gemeenschappelijk namelijk een grote rol in de geluksbeleving van mensen. In je eentje van een film genieten is niet half zo plezierig als samen met een ander. Een samenleving wordt gelukkiger naarmate de burgers meer met elkaar delen. Nogal wat Nederlanders ervaren de samenleving nu als hard en kil en menen dat er steeds minder onderlinge solidariteit is.

bron: Examen NE 2009-I tekst 2

Wat is de belangrijkste zin in bovenstaand tekststuk?

Tekst 6

Wij pleiten ervoor dat het gelijkheidsideaal wordt aangepast aan de eisen des tijds.

Het

dient te worden verfijnd en beter te worden toegesneden op de huidige omstandigheden. Het moet de kritiek op het oude gelijkheidsdenken serieus nemen, maar ervoor waken het kind met het badwater weg te gooien.

bron: Examen NE 2009-I tekst 1

Wat is de belangrijkste zin in bovenstaand tekststuk?

Tekst 7

We weten vaak niet op basis waarvan we beslissingen nemen. Proefpersonen die antwoord moeten geven op de vraag hoe moreel of immoreel het omkopen van een scheidsrechter bij een belangrijke voetbalwedstrijd is, blijken een dergelijke actie veel strenger te veroordelen wanneer ze achter een rommelig bureau zitten, dan wanneer ze een oordeel moeten vellen van achter een opgeruimd bureau. De Proefpersonen zijn zich hiervan niet bewust. **De conclusie is dat we ons tijdens het denken laten beïnvloeden door allerlei op het oog onbelangrijke zaken, zonder dat we het doorhebben.**

bron: Examen NE 2012-II tekst 1

Wat zijn de twee belangrijkste zinnen in bovenstaand tekststuk?

Tekst 8

De chimpansee Nim Chimpsky was twee weken oud toen hij werd geadopteerd en zou worden opgevoed als een mens. Nim kreeg een broek en een trui aan – plus een slabbetje, wanneer hij aan tafel at met de familie. Hij kreeg zelfs borstvoeding. Later hielp hij mee met de afwas. In de documentaire Project Nim zien we Nims meeslepende levensverhaal. Nim was een wetenschappelijk experiment om te kijken in hoeverre chimpansees taalvaardigheid konden ontwikkelen. De omstandigheden waaronder dat experiment plaats vond, waren niet altijd zo verantwoord. Zo mocht Nim in zijn hippieachtige adoptiegezin meeroken als er een jointje rondging. Ook verwondde hij een keer een begeleider. Nim werd daarna in een vliegtuig overgebracht naar een kooi in een ander onderzoekscentrum en daarmee kwam een abrupt einde aan de taalstudie die voor een heuse paradigmaverschuiving had moeten zorgen.

Het Amerikaanse project Nim kan worden gezien als een bizarre uitwas van onze intuïtieve aanname dat chimpansees op een fundamentele manier net zo zijn als wij.

Schrijft u bijvoorbeeld uitvoerige, zorgvuldige e-mails aan mensen die hoger op de sociale ladder staan, laten hun antwoorden doorgaans even op zich wachten en zijn ze kortaf? Primatoloog Dario Maestriperi weet waarom: een ondergeschikte chimpansee zit een dominante soortgenoot ook langer en ongevraagd te vlooiën en moet vaak genoeg nemen met een ultrakorte behandeling als dank. Maestriperi beweert dat alles, van hoe we ons gedragen en hoe we met elkaar omgaan tot keuzes maken, is te herleiden tot het rijk der apen.

bron: Examen NE 2014-II tekst 1

Welke zin vat bovenstaande twee alinea's samen?

Tekst 9

De oprichting van een monument is een symbolische handeling. Gewone handelingen zijn uitingen van mijn vrijheid. Ook al kan ik niet alle gevolgen van mijn handelingen overzien, ik ben tot op zekere hoogte de baas over mijn eigen daden. Maar in een symbolische handeling geef ik eigenlijk het heft uit handen. Als wij een monument oprichten, zal dat product van ons handelen vervolgens iets met ons gaan doen; het zal ons dwingen, of helpen of stimuleren ons te herinneren.

bron: Examen NE 2002-II tekst 1

Wat is de kernzin van deze alinea?

Tekst 10

De meningsvorming in Nederland is de afgelopen jaren zo hevig en heftig van aard, dat de feiten, analyses en achtergronden erbij inschieten. Over van alles en nog wat moet een mening worden geformuleerd en een gebeurtenis is pas een echte gebeurtenis als er in een talkshow een twistgesprek over wordt gevoerd. De meningenstrijd kent zijn eigen dynamiek: de meningen roepen tegenmeningen op en voordat je het weet, vergeten de debaters alles om zich heen en gaat het debat over de debaters, en niet over de zaak zelf.

bron: Examen NE 2006-II tekst 1

Wat is de belangrijkste zin in bovenstaand tekststuk?